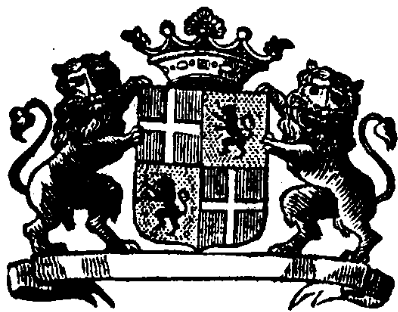
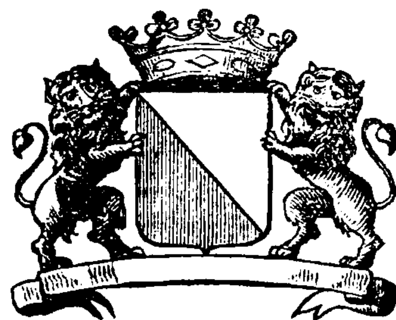
A°. 1854. N°. 136.

ZATURDAG 10 JUNIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De personen van *Willem van Emmerik*, laatst woonachtig te Cothen, en *Barend Bongers*, laatst woonachtig te Middelburg, worden opgeroepen om zich onverwijld aan te melden aan het Bureau der Nationale Militie en Schutterij ten Stadhuize.

Utrecht, den 8. Junij 1854.

Ter ordonnantie van Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

H. G. RÖMER.

UTRECHT 10 Junij.

Moest men afgaan naar de laatste berigten, die omtrent de houding van de beurs van Parijs in de laatste 24 uren, werden ontvangen, men zou aan eenige ernstige gebeurtenis denken; de fondsen waren te Parijs dalende en toch is er geene enkele tijding ontvangen, die deze daling wettigt.

Van het oorlogstooneel is niets, dat nieuw kan genoemd worden. De *Times* heeft uit Weenen berigt, dat in het laatst van Mei 5000 Turksche ruiters een korps Russen bij Turnu hebben verrast en geheel uiteen gejaagd. De divisie-generaal *Baumgarten* was sinds dat gevecht vermist. Veel Russen moeten verdronken zijn. — In den aanval van den 29. Mei tegen Silistria moet de Russ. generaal *Sylvan* gesneuveld zijn. — Den 30. Mei hebben de Turken werkelijk een uitval gedaan, en eene groote slagting aangerigt onder de Russen, die zich in hunne retranchementen bevonden. De Turken hadden een aantal kanonnen vernageld. — Men berekent, dat de Russen sinds den 20 Mei 8,000 man aan dooden hebben verloren.

Behalve deze berigten van de *Times* meldt de *Köln. Z.*, dat uit de zee van tijdingen, die over Silistria in omloop worden gebragt, weinig met zekerheid is te zeggen. De berigten langs gewonen weg reikten tot den 2. Junij; daaruit moet blijken, dat *Mussa Pacha* den 30 een uitval gedaan zou hebben, om de aardenwallen, die de Turken zelve hadden opgerigt, omver te halen, en het daar aanwezige geschut in de vesting te brengen. Den 31. moeten de Russen voortuitgedrongen zijn en deze uiteengeworpen verschansingen hebben bezet. Alvorens echter de vesting zelf te kunnen bestoken, moeten zij de 8 gedetacheerde forten en het meest belangrijke fort *Abdul Medschid* hebben bemagtigd. Eerst dan zijn zij evenver als in 1829, dat is, kunnen zij de bestorming der vesting zelf beproeven. Het door vorst *Paskewitsch* den 1 Julij afgekondigde legerberigt spreekt geen woord van de bezetting van een der forten, en men mag daaruit opmaken, dat 't geen de *N. Pr. Z.* voor korten tijd beweerde, dat de Russen veel gevorderd waren, ongegrond was. Uit dat legerberigt blijkt nog, dat noch de linkervleugel, noch het centrum aan den aanval tegen Silistria heeft deel genomen, terwijl toen ook geen Russiesch leger tegen Schumla was opgetrokken, evenmin als *Omer Pacha* op den 1. nog Schumla had verlaten.

De *Köln. Z.* beweert nog, dat er te Weenen berigten zijn ontvangen, volgens welke de Zweedsche gezant bij het Russiesche Hof zijne passen had gevraagd en Petersburg ging verlaten. Men mag dit stellig als eene voorbarige tijding beschouwen.

De nederlaag der Turken in Thessalië wordt bevestigd, maar de *Patrie* zegt, dat het berigt veel is vergroot, zoo als te begrijpen was, daar het over Athene is gekomen.

De zamenkomst van de monarchen van Oostenrijk en Pruissen is zeker eene gewigtige gebeurtenis in deze dagen. De jonge keizerin zal den koning worden voorgesteld; dit heet het doel der reis. Het is echter niet in 't minst te betwijfelen, of de bijeenkomst heeft voornamelijk ten doel de geheele regeling van de houding van Duitschland bij de Oostersche aangelegenheid. Men is daarom teregt zeer benieuwd naar 't geen omtrent die bijeenkomst zal uitlekken.

In het huis der gemeenten heeft lord *Russell* eergister bekend gemaakt, dat de benoeming van een minister van oorlog zal geschieden, om de oorlogstoebereidselen nog met meer ijver te kunnen doorzetten en de administratie der verschillende militaire inrigtingen te vereenigen. Het departement zal daarom van dat van kolonien gescheiden worden.

Te Bern is het werk ter verzoening tusschen de partijen voortgezet door de benoeming der regeringsleden uit de beide partijen, de heeren *Bloesch*, *Fischer*, *Fueter* en *Bruner* uit de behoudende, de heeren *Staempfli*, *Migy*, *Steiner* en *Lehmann* uit de radikale partij en de heer *Doehler*, die door beide partijen als kandidaat was gesteld. Regeringspresident is vervolgens de heer *Bloesch* geworden.

De laatste berigten uit New-York maken gewag van zeer voordeelige voorstellen door Rusland aan de Ver. Staten gedaan. — Te Boston hadden ongeregeldheden plaats gehad bij de inhechtenis neming van een ontvlugte slaaf.

De fondskoers van Weenen en Berlijn ontvangen we van gister.

Weenen. Met. 85¾; Bank 1236; wiss. Londen 1303; Parijs 157; Goud 31½; Zilver 35; N. L. 88½.

Berlijn. 4½ pCt. 96¾; Polen 68¾; Met. 63.

— Bij kon. besl. van 2 Junij zullen bij het corps diplomatique worden benoemd 2 attachés, hetzij bij het Departement van Buitenl. zaken, hetzij bij de gezantschappen buiten 's lands te plaatsen, ieder op eene jaarwedde van *f* 1000.

Tot leden der commissie voor het examen voor die betrekking zijn benoemd de heeren:

J. J. Rochussen, Minister van Staat, lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, voorzitter;

mr. *H. Cock*, hoogleeraar te Leyden;

mr. *G. W. Vreede*, hoogleeraar te Utrecht;

jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*, hoogleeraar te Amsterdam, en

mr. *E. J. H. Borret*, lid van den Raad van State.

De dag van het examen, voor 1 Aug. te houden, zal nader worden bepaald.

§— Aan de 1e Kamer der Staten-Generaal is gister toegezonden het gewijzigd ontwerp van wet tot wijziging der wetten betreffende de heffing van den accijns op het gemaal.

• Nog zijn bij die kamer ingediend het gewijzigd ontwerp van wet, houdende eenige veranderingen in de straffen op misdrijven gesteld en eene verandering in het ontwerp van wet tot verlenging van den termijn bij art. 293 der gemeentewet gesteld.

*— Z. M. heeft weder ter beschikking gesteld van eene harddraverij te Leeuwarden, een *gouden zweep*. — Ter beslissing van de vraag, in welke plaats de wedstrijd van de Handboog-schutterijen in N. Braband zal plaats hebben, waarvoor Z. M. *f* 500 heeft toegekend, zal morgen te Tilburg eene vergadering gehouden worden.

:— Heden is uit de residentie vertrokken Z. Exc. de heer baron *van Zuijlen van Nijevelt*, nieuw benoemd Nederl. gezant te Konstantinopel.

:— De heer *de Lomonosoff*, Russiesch minister bij het Nederlandsche hof, is eergisteren, van een uitstapje naar Zaandam, ten einde aldaar het bekende huisje, waar Czaar *Peter de Groote* zijn verblijf hield, te bezigtigen, in de residentie teruggekeerd. Z. Exc. heeft dienzelfden dag een diner gegeven, waarop genoodigd waren de Russiesche consuls in Frankrijk en Engeland, die zich op dit oogenblik in den Haag bevinden.

:— Men verneemt uit 's Gravesande, dat de rust aldaar niet verder is verstoord. De aanwezigheid van het detachement dragonders heeft alle verdere zamenscholingen voorgekomen.

— Blijkens een door het departement van kolonien medegedeeld overzigt van den handel en de scheepsvaart der kolonie Suriname in 1853, heeft de invoer, daaronder begrepen die voor rekening van het gouvernement en de invoer door het entrepôt binnen de kolonie, bedragen eene totale waarde van *f* 2,041,186.45, zijnde *f* 178,638.80 meer dan in 1852. De uitvoer, met inbegrip van dien voor rekening van het gouvernement, bedroeg *f* 3,030,795.35, zijnde *f* 253,132.93 meer dan in 1852. In het jaar 1853 zijn ingeklaard 210 schepen, metende 13,126 lasten, tegen 182 en 13,057 in 1852; en uitgeklaard 190 schepen, metende 12,286 lasten, tegen 189 en 13,132 in 1852.

— De *Grondw.* zegt het volgende ter gelegenheid van de verwarringen, die hebben plaats gegrepen te 's Gravesande, ten gevolge van het afschaffen der kermis aldaar:

»Het gebeurde te 's Gravesande, dat waarschijnlijk menigen doldriftigen en min-beschaafden boerenknaap ongelukkig maken zal, moge de manie van afschaffing der kermissen, die sinds eenigen tijd meer een *mode* schijnt te zijn geworden dan een besluit, op menschenkennis en voorzigtig beleid gegrond, ietwat doen bedaren.

»Wil men de kermissen afschaffen: dat men het bedachtzaam doe en gelijdelijk; dat men het volk aan andere uitspanningen gewenne; want ook *het volk* wenscht verademing en verpoozing van zijn arbeid en van zijne zorgen. Het is een billijke wensch, waaraan *overal* wordt voldaan; waarom zou het in Nederland niet kunnen geschieden, waar de algemeene zedelijkheid gewis niet voor die van andere natien behoeft onder te doen?"

— De gemeenteraad van Leyden heeft, op verzoek van heeren Curatoren, de ruïne binnen die stad voor de Hoogeschool tegen eene geringe recognitie afgestaan, tot daarstelling van een gebouw, bestemd voor de lessen in de Schei-, Natuur- en Ontleedkundige Wetenschappen; de kosten te dekken ten deele door het Curatorenfonds, ten deele door eene toelage van het gouvernement. *H.*

— Gister is te Leyden tot doctor in de regten bevorderd de heer *L. P. Kistemaker*, van Amsterdam, na openlijke verdediging van een specimen juridicum inaugurale *de Libris Mercatoriis eorumque vi probandi.*

— Voor de arrondissements regtbank te Nijmegen, is eergister de zaak behandeld van B., geattacheerde aan het postkantoor aldaar, beschuldigd van diefstal van postzegels. Van brieven, b. v., die met zegels van 15 centen gefrankeerd waren, nam deze persoon de zegels af en plakte er van 5 cent op. De regtbank heeft deze zaak naar het provinciale geregtshof gerenvoyeerd, als beschouwende dezelve van crimineelen aard. *Arnh. Ct.*

— De *Nijm. Ct.* deelt mede:

Langen tijd verkeerde men in onzekerheid omtrent den waren ouderdom van *J. M. Reef*, van beroep stukadoor, te Druten, dien men voor zeer oud hield; thans heeft men het bewijs, dat hij geboren is in Tyrol, in 1746, en alzoo den buitengewoon hoogen ouderdom van 108 jaren heeft bereikt. Op den leeftijd van 15 jaren kwam hij in deze gemeente en

heeft van dien tijd af in dit land zijn beroep uitgeoefend tot vóór omstreeks 3 jaren, toen hij zich, wegens verzwakking, verpligt zag met werken op te houden. Driemaal * gehuwd zijnde, kan hij binnen kort met zijne derde vrouw zijne 50jarige huwelijksvereeniging vieren. Nog geen 4 jaren geleden was hij steeds van den vroegen morgen tot den laten avond werkzaam, en mogt zich toen nog in het volle bezit zijner zintuigen verheugen; doch thans zijn zijne krachten zeer afgenomen en zijne geestvermogens verzwakt.

— Volgens een particulier schrijven van Memel van den 4. dezer, zou aldaar een oorlogschip binnengeloopen zijn, een Noorweegsch schip en twee Hollandsche schepen op het sleeptouw hebbende, alle drie met lading te Riga ingenomen; zij zullen denkelijk prijs verklaard en openbaar verkocht worden.

*— Men schrijft uit Hellevoetsluis, dat de Fransche oorlogskotter Favori, onder bevel van luit. *de Panouarn*, welker verschijning op onze kust zooveel bezorgdheid had verwekt, weder zee heeft gekozen, koers zettende naar de Noordzee.

De Zeehond is reeds naar den Moerdijk vertrokken.

DUITSCHLAND.

WEENEN 6 Junij.

De beweging der troepen in Polen en de wapening van Oostenrijk hebben voortdurend de drukpers bezig gehouden, en men heeft velerlei gevolgtrekkingen er uit gemaakt. Als men echter bedaard nagaat, wat de omstandigheden vereischen, dan zal men zekerlijk niet zooveel angst behoeven te hebben, over die troepenbewegingen. Dat Rusland zijne troepen bijeentrekt, alle bedreigde punten van voldoende krijgsmagt voorziet en eene toereikende reserve ook in Polen vereenigt, om of in het Noorden of in het Zuiden te worden gebruikt, en om Polen zelf in rust te houden; wie zal zich daarover verwonderen. Men mag hierbij niet vergeten, dat de Russische troepen zeker 30 mijlen van de Oostenrijksche grenzen verwijderd blijven en dat de aanwezigheid dier troepen in Polen voor geen nabuur eene dreigende vertooning kan wezen.

Wat Oostenrijk aangaat, het kabinet van Weenen heeft nimmer berigt, dat het zich alleen tegen Rusland wapende. Bij den aanvang der kwestie heeft Oostenrijk zich ontwapend, om een spreekend bewijs van vertrouwen in den staat van zaken te geven. Thans nu groote legers in zijne nabijheid slaags zullen raken, mogt het dien weg niet blijven wandelen en heeft het zijne krijgsmagt in evenredigheid vermeerderd. Het houdt echter zijne half millioen soldaten met het geweer in den arm. Oostenrijk heeft steeds aan het herstel van den vrede gewerkt, en zijne wapening getuigt alleen daarvan, dat het woord wil houden, en daartoe gereed zal zijn, ten einde de geschikte tijd niet te laten voorbijgaan, maar met al zijne kracht tot het beoogde doel mede te werken.

De wapeningen hebben inmiddels haren voortgang. — Binnen kort wordt alhier de fransche gebannen generaal *Changarnier* verwacht, om de verschillende hoofdsteden van het rijk te bezoeken, waartoe hem verlof is gegeven.

— De Russiesche overste *Kowalewsky*, die sinds eenige dagen hier uit Montenegro was aangekomen, gaat tegen het einde dezer week weder op reis naar Montenegro.

BERLIJN 8 Junij.

Gister hebben bij het herinneringsfeest van den dood van den vorigen koning velen zich naar Charlottenburg begeven, om daar het graf te bezoeken.

— Te Danzig ligt thans eene Pruissiesche flotille, welke tusschen den 15. en 20. dezer maand door den koning zal geinspekteerd worden, om vervolgens in de Oostzee te manoeuvreren. De scheepsdivisie bestaat uit de Gefion, Barbarossa, Amezone, Mercur, Hecla, en de stoomschepen Salamander, Danzig en Nix.

HAMBURG 7 Junij.

De blokkade van Riga is sinds 30 Mei kompleet. 9 onzijdige koopvaardijschepen zijn door de Engelsche vloot afgewezen, en zijn te Memel binnengeloopen.

Uit Petersburg meldt men, dat door partikulieren reeds $7^{1}/_{2}$ millioen gulden voor oorlogslasten zijn gestort; de Czaar heeft in zijne huishouding de meest mogelijke bezuinigingen bevolen.

— In den loop van dit jaar zijn door Manheim reeds 15,869 landverhuizers naar Amerika getrokken. — Te Bremen is met de Peruaansche regering een contract gesloten ter levering van 13,000 Duitsche landverhuizers. In 6 jaar moet de levering geschied zijn. Voor elk persoon wordt 30 dollars als prijs gesteld en eene streek lands in Peru. De aannemer is een zekere heer *Damian v. Schütz.*

ENGELAND.

LONDEN 8 Junij.

De Koning van Portugal en de hertog *van Oporto* hebben gister het bal van den markies *van Breadalbane* bijgewoond, 't welk ook met de tegenwoordigheid van de Koningin en prins *Albert* is vereerd. Het aantal genoodigden was buitengemeen groot.

— Uit de statistieke opgaaf van de in- en uitvoer gedurende de maand blijkt, dat slechts 2 schepen naar Rusland zijn uitgeklaard, terwijl voorleden jaar 25 schepen met die bestemming uitliepen. Uit Rusland is geen schip aangekomen. Niettemin is de invoer in de afgeloopen maand geweest 664,889 tonnen, tegen 509,402 in voorleden jaar, en de uitvoer 769,646 tegen 691,900 in 1853; dus nog eene aanmerkelijke vermeerdering.

— Eergister heeft de Talavera te Plymouth het 5e en laatste eskadron dragonders van Euneskilles ingenomen.

— Gec. 92, $92^{3}/_{8}$, $91^{1}/_{4}$ à $^{3}/_{4}$; Bank 204 à 206; Sp. 3 pCt. $19^{1}/_{2}$.

FRANKRIJK.

PARIJS 8 Junij.

De voorname aangelegenheid van den dag is voorzeker niet ten onregte de bijeenkomst, die is aangekondigd tusschen den keizer van Oostenrijk en den koning van Pruissen, en hunne beide ministers van buitenl. zaken *Buol* en *v. Manteuffel.* Men hecht aan die zamenkomst in de staatkundige wereld veel gewigt en hoopt, dat de overeenstemming der beide hoven er door verstrekt en eene bepaalde houding, ingevolge de reeds gesloten verdragen, er het gevolg van zal wezen.

Men hoopt dit te eerder, naardien van alle zijden aan de politiek der beide Westersche hoven door de verdere gouvernementen hulde wordt gebragt terwijl het bekend is, dat de geheele Duitsche drukpers, op een enkel blad na, de zaak van Engeland, Frankrijk en Turkije met warmte verdedigt.

Zeer opmerkelijk is het, dat er reeds gister daling op de beurs was, die heden heeft stand gehouden. Even onbegrijpelijk, als de houding der fondsen bijna voortdurend gedurende de Oostersche crisis is geweest, blijft die ook thans zonderling. Er is althans geene reden te vinden voor de huidige daling.

— Een oud officier der koninklijke garde heeft Parijs verlaten, met eene zending naar *Schamyl* belast. Ofschoon een bekwaam en dapper officier had hij sinds 1830 de dienst verlaten. Bij zijn afscheidsverhoor, dat de keizer hem heeft verleend, heeft hij erkend, dat hij eene moeijelijke zending op zich nam, maar dat hij, als edelman uit Bretagne, daardoor niet ontrouw dacht te worden aan het beginsel, dat hij steeds had gediend. De Keizer heeft begrepen, dat hij ten volle kon rekenen op den man, die het vaderland gaarne ten dienste stond, maar tegenover den Keizer zelf met zijn hart niet transigeerde.

*** Getrouwd:

Mr. H. ROIJAARDS

en B. M. VAN NAAMEN.

Amsterdam, 9 Junij 1854.

*** Heden overleed, op het onverwachts, aan eene hevige beroerte, mijne geliefde Echtgenoot S. C. JUNGCURT, in den ouderdom van ruim 51 jaren. Zwaar treft mij en mijne kinderen dit verlies.

Utrecht, 6 Junij 1854. H. G. T. NICOLAI.

*** De ondergeteekende betuigt, zoo voor zich, als voor hare kinderen, den hartelijksten dank, voor de vele belangstelling en deelneming, ondervonden bij de langdurige ziekte en het overlijden van haren Echtgenoot. A. BOTZEN,

Utrecht, 10 Junij 1854. Wed. H. WAGENER.

*** DE UTRECHTSCHE KIEZERS-VEREENIGING heeft gesteld tot Kandidaat voor het lidmaatschap van de Provinciale Staten, den Heer

Mr. J. Ackersdijck.

Namens het Bestuur, DE MURALT.

Namens het Bureau, W. H. DE HEUS, *Voorz.* J. C. SCHUURMAN, *Secr.*

Kosteloos. Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Utrecht van den 12den Mei 1854, op de expeditie in debet geregistreerd, is JOHANNES SLINKERS, wonende te Utrecht, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder curateele.

Mr. N. F. VAN NOOTEN, *Procureur.*

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Junij.	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
9	2	nw.	2	761,06	56,1	—11.5	0,53	0	Zwaar bewolkt.
	10	w.	0	60,57	50,4		93	0	Idem.
10	8	zzw.	1	59,24	51,1		88	0,1	Betrokken.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 9 Junij 1854.

OMSCHRIJVING.		volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handels. van	tot	gehl
NEDERLAND.				
Werkel. Schuld. . . . $2^{1}/_{2}$	pCt.	$57^{3}/_{8}$	$58^{1}/_{4}$	58
dito dito 3	„	$68^{15}/_{16}$	69	
dito dito 4	„	$85^{1}/_{8}$	$86^{1}/_{4}$	$86^{1}/_{4}$
Amortisatie-Sijndicaat $3^{1}/_{2}$	„	85^{1}		
Handelmaatschappij . $4^{1}/_{2}$	„	$117^{3}/_{4}$	$118^{1}/_{2}$	
Oost-Indische Leening 4	„	85 $/_{4}$		
Leen. Holl. Spoorweg		97		
Aandeelen Rijn-Spoorweg	„	95		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	$97^{1}/_{8}$	$97^{1}/_{2}$	$97^{3}/_{8}$
Obligat. 1828 en 1829 5	„	$97^{1}/_{4}$		
Certificaten 1840 . . 4	„	77		
Certificat. bij *Stieglitz* 4	„	$76^{3}/_{8}$		
dito Adm. te Lond. $4^{1}/_{2}$	„	$82^{1}/_{2}$		
Certific. van Assign. . 6	„	$58^{1}/_{2}$	59	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500	*f*	$136^{1}/_{2}$		
Obligatien 4	pCt.	$66^{3}/_{4}$	67	
SPANJE.				
Obligatien 1	„	$18^{1}/_{2}$	19	$18^{15}/_{16}$
Binnenl. Schuld 3	„	$34^{1}/_{8}$	$35^{3}/_{4}$	$35^{3}/_{4}$
Bewijzen Coupons		$4^{3}/_{8}$	$4^{9}/_{16}$	$4^{9}/_{16}$
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek 5	pCt.	$60^{5}/_{16}$	$61^{1}/_{8}$	$60^{7}/_{8}$
dito dito N. 5	„	73	$73^{1}/_{2}$	$73^{1}/_{2}$
dito dito La B. 5	„	73	$73^{1}/_{2}$	$73^{1}/_{2}$
dito dito . . . . $2^{1}/_{2}$	„	$30^{3}/_{4}$	$31^{1}/_{8}$	$31^{1}/_{8}$

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

BIJVOEGSEL VAN DE UTRECHTSCHE COURANT VAN ZATURDAG 10 JUNIJ 1854.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Vrijdag 26 Mei.

Tegenwoordig zijn 20 leden. Afwezig de heeren *v. Beeck Calkoen*, *v. d. Heuvel*, *Verloren*, *v. Asch v. Wijck*, *v. Reede* en *Mulder*.

De heer *Verloren* heeft schriftelijk berigt, de zitting niet te kunnen bijwonen.

De Burgem. geeft kennis van het inkomen der volgende stukken:

Prov.-blad, houdende voorschriften en modellen voor het opmaken der gemeenterekening. — Voor inf.

Een besluit van Ged. Staten, houdende vaststelling der gemeenterekening over het jaar 1852. — Voor informatie.

Prov.-blad, ter mededeeling dat de gemeentebesturen, tot het opmaken der kohieren wegens hoofdelijke omslagen, inzage kunnen erlangen der kohieren van 's Rijks personele belasting. — Voor inf.

Prov.-blad, waarin wordt aangedrongen op eene tijdige inzending van voorstellen tot wijziging van plaatselijke belastingen. — Voor informatie, daar eene Comm. zich reeds met dit onderwerp onledig houdt.

Besluit van Ged. Staten, waarbij de 30 Mei wordt aangewezen ter vervulling der vacature, door het aftreden van Dr. *A. Vrolik* ontstaan in de vergadering der Prov. Staten. De Voorzitter stelt voor, zoo straks over te gaan tot de benoeming van een bureau voor de stemopneming.

Een Procesverbaal van de opname der kas van den gemeente-ontvanger. Ter Secretarie, ter inzage voor de leden.

Missive van den heer Mr. *O. van Rees*, bij welke hij de betrekking van lid der plaatsel. Schoolcomm. aanneemt. — Aangenomen voor kennisgeving.

Voordragt van de plaatsel. Schoolcomm. tot benoeming van een lid dier Comm. — De voordragt bestaat uit de heeren Jhr. Mr. *van Oosthuyse van Rijckevorsel van Rijsenburg* en Dr. *Fock*.

Voordragt van Burg. en Weth. betreffende een rekwest van *D. A. Beugelaar*, aannemer van eene leverantie van straatkeijen. Rekwestrant verklaart niet te kunnen voldoen aan zijne verpligting tot volledige levering, en verzoekt alzoo om remissie daarvan. — Burg. en Weth. stellen voor, om aan dit verzoek toe te geven, onder voorwaarde, dat hij eene boete betale voor schadevergoeding van *f* 380. — Ter Secretarie, en de behandeling in de eerstvolgende vergadering.

Rekwest van eenige ingezetenen van het Oudkerkhof, betreffende de verplaatsing van de botmarkt naar eene andere plaats, 1°. omdat die markt daar tot veel ongeriefelijkheden aanleiding geeft, 2°. omdat die markt aldaar weinig geschikt is, 3°. omdat die markt daar ter plaatse zeer nadeelig voor de gezondheid is, enz. — Ter Secretarie, ter inzage voor de leden. — De Burg. zegt, dat de verplaatsing van de botmarkt nu slechts tijdelijk was bepaald, doch dat daardoor tevens is ondervonden, dat die hare eigenaardige bezwaren oplevert. Reeds zijn twee botkarren minder ter markt gekomen. Het is waar, dat de tegenwoordige botmarkt als eene minder geschikte plaats is te beschouwen, doch tot dusverre heeft men nog geene betere gevonden. Het kwam Burg. en Weth. voor, dat het Buurtkerkhof, waar nu voorloopig die markt gehouden wordt, het geschiktste punt was, en dat men er de proef van zou kunnen nemen.

Voordragt van Burg. en Weth., betreffende het verhuren van een deel van het Begijnenbolwerk aan den heer *Wimmers*. — Gedurende een lang tijdvak was die grond in erfpacht afgegeven, en het komt Burg. en Weth. niet wenschelijk voor, om met die erfpacht voort te gaan, weshalve zij den Raad voorstellen, om dien grond aan genoemden heer *Wimmers* voor den tijd van 6 jaren in huur af te staan, in te gaan 1°. Oct. aanstaande, zijnde de termijn, op welke de erfpacht expireert, en zulks op voorwaarden als in het Raadsbesluit, dat bij dezen ter tafel wordt gebragt, is omschreven.

Rekening van de aalmoezenierskamer over het jaar 1853, welke voorloopig door Burg. en Weth. is opgenomen. — Ter secretarie.

Rekening van de stads armenscholen over 1853, voorloopig onderzocht door de Comm. van financiën.— Ter Secretarie, en de behandeling in de eerstv. vergadering.

Voordragt van Burg. en Weth. betreffende eene verhooging van crediet voor voorschotten aan gepensioneerden. Het is gebleken dat het cijfer daartoe gesteld, zijnde *f* 4000, onvoldoende was. Burg. en Weths. stellen voor, om dat crediet met *f* 1000 te verhoogen, en alzoo te brengen op *f* 5000. — Ter behandeling in eene volgende vergadering.

Wordt ter tafel gebragt een voorstel van B. en W. tot het treffen eener overeenkomst met twee bruikers van stads grond, en zulks in verband met het verkrijgen eener geheel vrije beschikking over de Catharijne-kade en het geven eener uitbreiding aan de Zwemschool. De belanghebbenden zijn *Spierenburg* en *Tollenaar*.

Op voorstel van den heer *Schuller*, wordt de voordragt betreffende eene schikking met *Spierenburg* dadelijk in behandeling genomen, en, dewijl niemand daarover het woord vraagt, zonder omvraag besloten met het voorstel genoegen te nemen.

Daardoor zijn Burg. en Weth. in de gelegenheid gesteld, om met den ondernemer van de Zwemschool in nadere onderhandeling te treden.

De Voorzitter stelt voor, om de stukken, tot de andere zaak behoorende, ter Griffie neder te leggen.

Nog zijn ingekomen:

Rekwest van den Stadsvroedmeester *J. P. Spoor*.

De Voorzitter merkt aan, dat het misschien in het belang van den adressant zelven is, wanneer de stukken aangaande deze zaak niet in het openbaar worden voorgelezen; zij zullen gezamentlijk voor de leden ter inzage worden nedergelegd. Het komt Spr. wenschelijk voor, dat aan den adressant wegens diens hooge jaren ontslag worde toegekend; het zal nader onderzocht moeten worden, of er termen zijn om hem pensioen te verleenen.

Koninkl. besluit, houdende vaststelling van de jaarwedde van den gemeente-ontvanger. — Voor kennisgeving aangenomen.

Verslag van de Plaatselijke Comm. van geneesk. toevoorzigt. — Ter Secretarie.

De Voorzitter merkt op, dat voor de aanstaande stem-opneming, ter verkiezing van een lid voor de Prov. Staten in plaats van den heer Dr. *A. Vrolik* één bureau van stemopneming benoodigd is. — Voor de aanstaande verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer zijn daarentegen 2 stembureaux noodig. — Spr. noodigt de leden uit om dadelijk tot de verkiezing van leden voor genoemde bureaux over te gaan.

Tot stemopnemers worden uitgenoodigd de heeren *Munnicks van Cleeff*, *de Vos*, *van Veersen* en *Bake*.

Tot stemopnemers voor de verkiezing van een lid voor Prov. Staten worden gekozen de heeren Dr. *Karsten* en Dr. *Munnicks van Cleeff*; tot plaatsvervangers de heeren *Jongeneel* en *Verloren van Themaat*.

Tot Voorzitter van het 2e stembureau voor de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer werd gekozen de heer *van Dielen*, en tot plaatsvervanger de heer *van Beeck Calkoen*.

Tot stemopnemers voor deze laatste bureaux werden gekozen de heeren *Jongeneel*, *Verloren*, *v. Asch v. Wijck* en *v. Reede*, en tot plaatsvervangers de heeren *van Lier*, *van Hengst*, *Nahuys* en *Schuurman*.

Thans wordt overgegaan tot eenige andere benoemingen, als:

1°. Van een lid in de Plaatsel. Schoolcomm. De heeren *v. Rijckevorsel* en *Fock* bekomen elk 10 stemmen.

De Burg. stelt voor, om dadelijk over te gaan tot eene loting, ingevolge de wet. De heer *Schuller* meent, dat dit voorschrift door het reglement van orde wordt gewijzigd, en dat men eerst na eene 2e en 3e stemming tot eene loting zal moeten overgaan. — Hierover ontstaat eenige woordenwisseling, waaraan de heeren *v. Hoytema*, *Boer*, *Voorduin* en *Vos* deel nemen.

Eene tweede opmerking, door den heer *Schuller* in het midden gebragt, betreft de vergelijking van de artt. 50 en 51 der Gem.-wet, volgens welke Spr. meent, dat de keuze zal moeten worden uitgesteld tot eene volgende zitting. — Hierover voeren het woord de heeren *Voorduin*, *v. Ittersum*, *v. Hoytema*, *Ackersdijck* en de Voorzitter.

Daarna wordt door de Burg. voorgesteld, om dadelijk tot de loting over te gaan, en wordt hiertoe besloten met 18 tegen 2 stemmen. — Tegen de heeren *Schuller* en *v. Ittersum*.

Bij loting wordt daarop door den Raad benoemd de heer *v. Rijckevorsel*. — Hiervan zal aan den benoemde en aan de School-Comm. kennis gegeven worden.

2°. Van een praeceptor aan het Stedelijk Gymnasium. De voordragt bevat de namen van Dr. *D. H. Jurrjens*, praeceptor te Enkhuizen, en *A. W. de Klerck*, kandidaat in de letteren alhier.

De heer *Jurrjens* bekomt 19, de heer *de Klerck* 1 stem. — De eerste alzoo verkozen zijnde, zal deze uitslag zoowel aan den benoemde als aan HH. Curatoren worden medegedeeld.

De heer *Karsten* brengt bij deze gelegenheid een enkel woord in het midden aangaande het tractement van genoemden praeceptor, en vraagt, in hoe verre de aan deze zoowel als de aan de beide andere praeceptoren onlangs toegekende bezoldigingen in overeenstemming zijn met het raadsbesluit van 24 April 1829, waarbij de tractementen der docenten van het Gymnasium zijn vastgesteld. — Na de opmerking des Burg., dat deze zaak reeds in de vorige vergadering is beslist, geeft Spr. te kennen, bij nadere gelegenheid hierop te willen terugkomen.

3°. Voor een Curator voor genoemd Gymnasium, ter vervulling van de opengevallen vacature door het overlijden van den heer *Both Hendriksen*.

Eerste stemming: de heeren *Schuller* 6. *de Vos* 4, *Karsten* 3, *Voorduin* 3, *Nahuijs* 1, *v. Hoytema* 1 en *v. Dielen* 1.

Tweede stemming: de heeren *Schuller* 6, *de Vos* 6, *Voorduin* 4, *Karsten* 3, en *v. Dielen* 1.

Derde stemming tusschen de 4 hoogsten: de heeren *de Vos* 7, *Schuller* 6, *Voorduin* 5 en *Karsten* 2.

Vierde stemming, tusschen de 2 hoogsten: de heeren *Schuller* 11, *de Vos* 8, blanco 1.

Aan de orde van behandeling is thans het rapport der Comm., betreffende het voorstel van Regenten van het Ambachts-Kinderhuis.

De Voorzitter ziet geene bepaalde reden, om tot de door heeren Regenten bedoelde wijziging te besluiten; hij voor zich heeft het altijd van belang gerekend, dat er leden van den Raad in zoodanige besturen zitting hebben. Hij stemt het toe, dat de betrekking van het Gesticht tot de sted. Regering niet meer dezelfde is als vroeger; maar die betrekking kan in vervolg van tijd ligtelijk veranderen; men zou welligt terug kunnen komen op het besluit, waarnaar kinderen worden opgezonden naar de Ommerschans. Daarenboven besturen heeren Regenten de goederen der Fundatie van de Vrouwe van Renswoude, die het beheer destijds aan hen opdroeg, wetende, dat er leden van de Vroedschap in hunne vergadering zitting hadden; het is derhalve de wil der testatrice geweest, dat er op hare stichting dadelijke invloed zou worden uitgeoefend door de sted. Regering. Van den anderen kant zullen Burg. en Weth. volgens de bestaande verordeningen altijd een dubbeltal kunnen voegen bij de voordragten van heeren Regenten: daardoor zal de afscheiding tusschen hun Collegie en het sted. Bestuur eenigzins kunnen getemperd worden.

De heer *M. van Cleeff* acht zich door de bescheiden, ter griffie nedergelegd, niet genoegzaam ingelicht, welk beweren door den heer *van Hengst* wordt wederlegd.

De Conclusie der Comm., strekkende, om het verzoek van Regenten van genoemd kinderhuis in te willigen, wordt aangenomen met 17 tegen 3 stemmen. Tegen de heeren: *Schuurman*, *Munnicks v. Cleeff* en *Kien*.

De heer *v. Hoytema* brengt verslag uit namens de Commissie, belast met de kwestie met de Regering over het tarief der sluisgelden voor de sluis te Vreeswijk. — De Comm. is van oordeel dat de Raad zich nogmaals behoort te wenden tot den minister, en legt daartoe eene ontworpen missive over.

De Voorzitter stelt voor, om dit concept te doen drukken en aan de leden rond te zenden, ten einde in eene volgende vergadering te besluiten of dit stuk in eene openbare dan wel gesloten vergadering zal behandeld worden.

Bij monde van den heer *Boer* wordt verslag uitgebragt namens de Comm. belast met het onderzoek in hoeverre het koninkl. besluit, waarbij de bepalingen nopens de broodzetting worden afgeschaft, van toepassing is op de ordonnantiën op dit punt te dezer stede in werking. De Comm. meent, dat de ordonnantie van 1806, ten gevolge van het laatste Koninkl. besluit, het eenige stuk is, waarop de rijding van het brood hier nog berusten kan, maar dat dit stuk eene geheele herziening vordert. De Comm. wenscht hiertoe de volgende vragen door den Raad beantwoord te zien: 1°. zal de broodzetting blijven bestaan; 2°. kan, bij toestemmende beantwoording dezer vraag, de ordonnantie van 1806 nog van kracht blijven en 3°., welke weg zal, bij ontkennende beantwoording der eerste vraag, door den Raad in dezen behooren te worden ingeslagen?

De Voorzitter wenscht deze zaak terstond eenigermate te beslissen, omdat het Koninkl. besluit van 1843 reeds met 1°. Junij aanstaande ophoudt van kracht te zijn.

Er ontstaat daarop eenige woordenwisseling over de al of niet voldoende volbrenging van de taak aan de Comm. ad-hoc opgedragen, alsmede over het nog van kracht zijn van de ordonnantie van 1806, waaraan de heeren *Schuller*, *Boer*, *v. Hoytema*, *Ackersdijck*, *de Vos* en de Voorzitter deel nemen.

Daar echter het uur reeds lang verstreken is, en de zaak toch eene spoedige afdoening vordert, wordt besloten, om de vergadering aanstaanden Maandag ten 2 ure voort te zetten.

De Voorzitter sluit daarop de vergadering.

van Maandag 29 Mei.

Tegenwoordig waren 19 leden. Afwezig de heeren *v. Reede*, *v. Asch v. Wijck*, *Mulder*, *v. Beeck Calkoen*, *Jongeneel*, *Bake* en *v. d. Hagen v. d. Heuvel*.

Aan de orde is de beraadslaging over het Rapport der Comm. betreffende de broodzetting en in de eerste plaats over de eerste vraag door de Comm. voorgesteld, namentlijk of de broodzetting zal behouden worden.

De heer *de Vos* kan nog niet besluiten, om zijne stem aan de onbeperkte afschaffing te geven. Hij herinnert de leden hoe hij in 1852, toen ditzelfde punt ter sprake was gekomen in dezen Raad, ook in denzelfden geest heeft gesproken, dat destijds de zaak is blijven aanstaan, ten einde aan het publiek en de belanghebbenden de gelegenheid te laten zich de zaak aan te trekken. Intusschen is er niets nieuws voor of tegen deze zaak van dien kant bij den Raad bekend geworden. Wanneer men door broodzetting verstaat, alle bepalingen, omtrent het bakkersbedrijf, ook die welke het toezigt op de gehalte van het brood en het gewigt betreffen, dan wenscht Spr. die niet af te schaffen. — Hoezeer hij een voorstander is van de vrijheid van fabriekwezen en nijverheid, meent hij toch dat het verkoopen van brood niet met een gewonen handel is gelijk te stellen. Men is er sedert eeuwen aan gewend, en eene algeheele afschaffing zou dus, zijns inziens, eene verkeerde werking kunnen hebben. Bij schaarste en duurte van levensmiddelen zou de verantwoordelijkheid alleen op de bakkers nederkomen, en al ligt aanleiding kunnen geven tot ontevredenheid en opschudding. Wanneer men de concurrentie den vrijen loop laat, en de bakkers dus alles zullen kunnen doen wat ze willen, dan vreest Spr voor bedrog, niet zoozeer ten nadeele der gegoeden dan wel der mindere klasse. Verstaat men door broodzetting bepaaldelijk de prijsbepaling en de beperking in de soorten van brood, dan zou Spr. er in kunnen komen, om de proef ter opheffing te nemen, mits bepaald werde, dat elke bakker geene andere soort van brood mag verkoopen, dan die, waarvan hij eene specifieke opgave aan het plaatselijk bestuur zal hebben ingeleverd, zoo van de bestanddeelen, waaruit het is te zamen gesteld, als van het gewigt en den prijs, van welke specifieke opgave een afschrift in zijn winkel zal moeten hangen. Elk bakker is dan de vrijheid verleend om brood te bakken van haver, maïs, als anderszins, maar het moet op zijne opgave zijn uitgedrukt. Dan eerst zal het mogelijk zijn om eene controle te houden, en dan ook zal men in staat zijn, om te onderzoeken of het baksel voor de gezondheid schadelijke bestanddeelen bevat. In dit laatste vooral voorziet de wet van 1829, maar wanneer die controle niet plaats grijpt, dan zal die wet van weinig beteekenis zijn. Het hoofddenkbeeld van Spr. is dus, vrijheid aan de bakkers te laten, maar zoo, dat elk in staat zij om hen te controleren.

De heer *Boer* merkt op, dat door den vorigen Spr. is gezegd, dat er niets nieuws aangaande deze zaak bekend is geworden. Het is ook moeijelijk nieuws te zeggen over oude waarheden. Hem zijn echter vele geschriften bekend waarin de zaak der broodzetting zoo niet nieuw, dan toch bij vernieuwing is behandeld, en die hem in zijn gevoelen, vroeger geuit, versterkten, dat eene afschaffing der broodzetting als wenschelijk kan geacht worden. Spr. meent, dat de rijding moet worden beschouwd als eene gedwongene prijsbepaling en als eene inmenging in het bakkersbedrijf. Bij eene vorige gelegenheid heeft Spr. reeds de onmogelijkheid aangetoond, om de wettelijke bestanddeelen van het brood altijd te onderscheiden; zelfs de kundigste menschen in het vak kunnen dit niet. Wij hebben 5 soorten van brood aan het publiek gewaarborgd door onze plaatselijke wetgeving, en voorleden jaar werd door een deskundige aangetoond, dat er 12 verschillende bereidingen te maken zijn, welke zeer goed voedsel opleveren. Als een deskundige dit nu verklaart, zegt Spr., dan blijkt daar uit, dat men verder kan gaan dan het Utrechtsche reglement, zonder in het minst de gezondheid der ingezetenen in gevaar te brengen. Spr. haalt dit een en ander alleen aan, om aan te toonen, dat de rijding eigentlijk niet de minste waarde heeft, dat ieder haar kan ontduiken, zonder dat het is na te gaan. Wettige bepalingen, die dat beoogen, zijn doelloos, en kunnen alleen eene nadeelige strekking hebben. De bakker toch wordt gedwongen om dikmaals geheel andere soorten van brood te leveren als door de rijding wordt aangegeven. Ook eene prijsbepaling, bij wijze zelfs van maximum, zoo als in het koninkl. besluit van 1843 wordt voorgeschreven, acht Spr. doelloos; men ziet het toch, men houdt zich aan dat maximum niet, en men kan er zich niet aan houden. Als dan de rijding van het brood in het belang van het publiek geen doel treft, en ten dwang van de bakkers strekt, dan ziet Spr. geene reden om haar te behouden.

De heer *Voorduin* spreekt in gelijken zin als de heer *Boer*. Spr. zegt, dat de rijding niet anders was, dan het reglementeren van het bakkersbedrijf. De ordonnantie van 4 Aug. 1806 (ofschoon het woord: *gild* er niet in genoemd werd), is niet anders dan eene *gilden-ordonnantie*. Die organisatie der gilden heeft echter, met de opheffing der gilden zelve, opgehouden, en hoe men nu met eenige mogelijkheid, tot heden, heeft behouden, wat zonder die gilden niet dan drukkend zijn kan, zonder nut te doen, is Spr. een raadsel. Er schiet dan nog over het verordenen van eenen politie maatregel. Eerst had Spr. gemeend, dat enkele artt. uit de ordonnantie van 1806, de politie betreffende, konden behouden worden, doch bij nadere overweging heeft hij dit denkbeeld moeten laten varen. In welke positie verkeeren wij dan nu, vraagt Spr.? Wanneer de Raad zegt: de broodzetting en de ordonnantie zullen worden afgeschaft, dan is men in de positie waarin, naar den Code Penal en naar de wet van 1829, men alleen zal kunnen straffen alle delicten welke begaan zijn door bedrog in koopwaar, en door inmenging van schadelijke bestanddeelen in het brood. Daaraan zal dan ontbreken, dat de politie bij wijze van preventie, de bakkerswinkels mag binnentreden, om die te onderzoeken, en dat is noodig. Spr. zou gelooven, dat men niet verder moest gaan. Als de bakker den prijs bekend maakt, waarvoor hij het pond brood verkoopt, met vrijheid om het te bereiden, zoo als hij verkiest, dan zal de kooper wel zorgen dat hij zijn gewigt bekomt, en het brood wel laten wegen. Spr. eindigt met te zeggen, dat de wetenschap, gegrond op de ondervinding, geleerd heeft, dat alle inmenging van plaatsel. besturen in het bakkersbedrijf, haar doel op den duur mist.

De heer *Ackersdijck* is het volkomen eens met den laatsten spreker. Het komt ook hem voor, dat het slechts eene herinnering aan vroegeren tijd is. Men had zich voorgespiegeld, dat de Regering kan zorg dragen voor eene goede broodbereiding en voor den prijs; de ondervinding heeft het tegendeel geleerd. Die bepaling kan niet anders van nut zijn, dan wanneer er eene gilde bestaat, dan toch is er slechts een bepaald getal bakkers, en dezen zouden, wanneer er geene bepaling omtrent gehalte en prijs bestond, geheel naar willekeur kunnen handelen. Nu komt men terug tot den natuurlijken toestand: dat namentlijk elk met eigen goed doen kan wat hij wil. Wanneer de Regering toch een bakker dwingt om zijn brood tegen minderen prijs te verkoopen, dan hij het waardig keurt, zoo benadeelt zij hem in zijn eigen goed; en men zou dan kunnen vragen: waarom wordt ook niet de prijs van de erwten, boonen, enz. bepaald; waarom wordt aan den schoenmaker, aan den kleedermaker niet gezegd tegen welken prijs zij moeten werken; waarom wordt niet aan de verhuurders van kamers aan studenten gezegd tot welken prijs zij de huur mogen opvoeren; waarom worden de eigenaars van woningen voor arme lieden niet op een maximum gebragt van huur, in het belang van den minderen stand? Is het ooit in de gedachte opgekomen, om dat alles aan vaste reglementen te onderwerpen? Spr. vraagt, als iemand een brood heeft dat *ƒ* 1 waard is, en hij wil het niet goedkooper aan een ander overgeven dan voor *ƒ* 3, waarom zou hem dat niet vrijstaan? Wanneer de Raad het daarover eens is, dan wenscht Spr. alle prijs- en gehalte-bepaling te doen vervallen. Alleen zal men dan nog slechts eene politie-verordening noodig hebben, bij de bepalingen, welke in den Code Penal voorkomen. Wat zal de Raad ook van de bereiding bepalen, vraagt Spr.: als het brood den kooper goed smaakt, dan heeft immers de bakker van zijne bereiding geene rekenschap te geven, al maakte hij tarwebrood van roggemeel. Men zou die kunst moeten eerbiedigen. Er zijn voorbeelden, dat aan bakkers brood is voorgelegd van ander dan gewoon meel gebakken, en dat zij het niet konden onderscheiden. Wanneer de Raad eene gehalte voorschrijft, waar zal de kundige man gevonden worden, die zal kunnen onderzoeken of de bereiding met het voorschrift overeenkomt? Deskundigen zeggen, dat dit ondoenlijk is; en wat zal men dan willen waarborgen? En bestaat er geene zekerheid omtrent het gehalte van het brood, hoe zal men dan den prijs kunnen bepalen? Eene andere zaak is het gewigt. Spr. gelooft echter, dat men hiervoor het minst behoeft te vreezen. Wanneer de bakker vrijheid heeft omtrent het gehalte, dan zal de kooper wel zorgen voor het gewigt. Er blijft slechts een punt over, en dat is, het mengen van schadelijke bestanddeelen in het brood. Men behoeft niet te wachten om daarop orde te stellen, tot dat er iemand vergiftigd is. Wanneer men het minste vermoeden heeft, moet men regt hebben de zaak te onderzoeken. De winkels der bakkers zullen dus ten allen tijde moeten kunnen onderzocht worden, en Spr. zou wel wenschen, dat men het onderzoek, of er schadelijke bestanddeelen in het brood werden gebakken, strengelijk volhield.

De heer *Nahuijs* heeft dezen winter eene ondervinding opgedaan, welke bij deze discussie, volgens zijne meening, vóór het door de laatste sprekers aangevoerde pleit, en waaruit bleek, dat de armen de beste broodkeurders zijn. Dezen winter konden zij voor bons bij verschillende bakkers brood bekomen, tegen verschillende prijzen, en het was opmerkelijk, dat juist bij de bakkers, die het duurste brood verkochten, de meeste bons waren ontvangen.

De Voorzitter wenscht thans in omvraag te brengen, of, na de afschaffing van het koninkl. besluit eene nieuwe broodzetting zal worden ingevoerd. De Comm. is van gevoelen, dat dit niet noodig zal zijn.

In omvraag wordt het gevoelen der Comm. met algemeene stemmen aangenomen.

De Voorzitter zegt, dat thans dient besloten te worden of de ordonnantie van 1806 al dan niet in werking zal blijven, voor zooverre zij artikelen bevat, welke nog van kracht zijn.

De heer *Schuller* is van gevoelen, dat de verordening niet behoeft te worden afgeschaft. Het eene gedeelte is reeds afgeschaft door het koninkl. besluit en het andere, nog in gebruik, betreft meer de politie verordening. Het gebruik van die laatste wenscht hij aan den regter over te laten.

De heer *de Vos* zegt, dat in die ordonn. geene bepalingen aangaande eene politie worden gevonden, welke na de intrekking der geheele broodzetting zoude kunnen werken.

De heer *v. Hoytema* deelt geheel in het gevoelen, door den heer *Ackersdijck* geuit. Als men andere waar geeft, dan door de ordonnantie is opgegeven, dan pleegt men altijd bedrog, en hoe zal het dan mogelijk zijn dat bedrog aan te wijzen, als de wetenschap niet zooverre is gevorderd, dat men het bewijzen kan? — Wat betreft de afschaffing van de ordonn. van 1806, is Spr. van oordeel, dat het eerst genomen besluit, dat er geene nieuwe broodzetting zal worden ingevoerd, niet genoegzaam naar buiten werkt. Het publiek zou dus in het onzekere verkeeren, en in dien toestand kan het niet blijven. Er dient dus iets te worden gedaan, dat naar buiten werkt. Spr. wenscht daarom, dat er eene politie-verordening worde gemaakt, waarin wordt opgenomen, dat de verord. van 1806 buiten kracht is gesteld, en eene Comm. te benoemen om die politie-verord. te ontwerpen.

De Voorzitter gelooft, dat men moeijelijk zonder die politie-verordening zou kunnen zijn. In de eerste plaats meent hij echter, dat de verord. van 1806 zal behooren te worden afgeschaft.

Over de vraag of de ordonn. thans afzonderlijk, dan wel bij de te maken politie-verordening in een slot-artikel zal moeten afgeschaft worden, wordt nog het woord gevoerd door de heeren *v. Hoytema*, *de Vos*, *Verloren*, *Boer*, *Ackersdijck* en den Voorzitter, waarna met 15 tegen 3 stemmen wordt besloten, de ordonnantie als afgeschaft te verklaren. — Tegen de heeren *v. Hoytema*, *v. Veersen* en *de Vos*. (De heer *Karsten* heeft de vergad. verlaten.)

De Voorzitter zegt, dat de Raad nu in overweging zal behooren te nemen de vraag, of er eene nieuwe politie verord. noodig zal zijn. In dat geval wenscht hij dezelfde Comm., welke met deze zaak is belast geweest, uit te noodigen, eene concept verord. te willen opmaken. — Het komt Spr. voorloopig voor, dat in die verord. niet veel meer zou behoeven te worden opgenomen dan: 1°. de bevoegdheid der politie, om de winkels ten allen tijde te mogen binnentreden, 2°. dat het brood van een teeken moet zijn voorzien, ten gerieve van een onderzoek. Voor het overige zou het hem voorkomen, dat men zich niet veel in de kwestie der bestanddeelen en van het gewigt zal behoeven te verdiepen.

De heer *Boer* is het met den Voorzitter eens. Hij meent, dat men zoo spoedig mogelijk eenige politie maatregelen moet vaststellen, daar men thans eenigermate in een wetteloozen toestand verkeert. Hij acht het daarom wenschelijk, dat, bij afwezigheid van den heer *Calkoen*, een ander lid aan de Commissie worde toegevoegd.

De heer *Ackersdijck* acht het noodig, dat er spoed met deze verordening worde gemaakt. De politie zal, volgens zijne meening, ten allen tijde de bakkerswinkels behooren te mogen onderzoeken. Het merk op het brood te brengen is niet vol te houden. Alle brood kan niet gemerkt worden, en het zoude dus geene afdoende maatregel zijn. Welligt zou het best zijn, geen andere bepaling te maken dan die tegen schadelijke bestanddeelen; de ondervinding zoude dan leeren, of welligt eenig misbruik nadere voorziening wenschelijk maakte.

Conform het voorstel des Voorzitters wordt besloten, en wordt tot nieuw lid dier Comm. benoemd de heer *Voorduin*, in plaats van den heer *v. Beeck Calkoen* die voor korten tijd de stad heeft verlaten.

De Comm., belast met het vraagstuk betreffende de kermis, doet verslag bij monde van den heer *Boer*.

De Comm. is van oordeel, dat deze van ouds bestaande instelling, als volksfeest bezwaarlijk kan worden afgeschaft. Een langdurig onderzoek heeft haar de overtuiging gegeven, dat het volk eene jaarlijksche uitspanning wil, en dat het dus beter ware het bestaande te behouden, doch zoodanig te wijzigen, dat de zedelijkheid er niet door wordt gekwetst, en de uitspanning binnen zekere grenzen beperkt blijve.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt deze zitting gesloten.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.